

HODNOTÍČÍ ZPRÁVA

o stavu místní Agendy 21

a činnosti v projektu Zdravé město

za rok 2009

Zpracovala Bc. Alena Romanová, koordinátorka PZM a MA21

Účel zpracování hodnotící zprávy:

Hodnotící zpráva o stavu činnosti Projektu Zdravé město Ústí nad Labem (PZM) a místní Agendy 21 (MA21) je informační dokument o průběhu aktivit, které jsou v rámci projektu realizované, a to za období roku 2009.

Sociálně zdravotní komise, která je garantem PZM a MA21 Ústí nad Labem je hodnotící zpráva předkládána každoročně. Po projednání hodnotící zprávy SZK bude materiál předán do Rady města Ústí nad Labem.

Každoroční předkládání hodnotící zprávy příslušné komisi a Radě města je současně jednou z podmínek oficiálních Kritérií místní Agendy 21, které schválila Rada vlády pro udržitelný rozvoj.

Seznam zkratk:

PZM	Projekt Zdravé město Strakonice
MA21	Místní Agendy 21 (MA 21)
MŽP	Ministerstvo životního prostředí České republiky
NSZM ČR	Národní síť zdravých měst České republiky
WHO	Světová zdravotnická organizace
SFŽP	Státní fond životního prostředí České republiky
RM	Rada města
PS RVUR	Pracovní skupina Rady vlády České republiky pro udržitelný rozvoj
FZM	Fórum zdravého města

Obsah

1. Projekt Zdravé město a místní Agenda 21	4
2. Národní síť Zdravých měst ČR	4
3. Organizační struktura PZM a MA21 Ústí nad Labem	5
4. Hodnoticí zpráva projektu za rok 2009	6
5. Spolupráce s partnery	9
6. Propagace PZM a MA21	10
7. Akční plán na rok 2010	11
8. Obrazová příloha	13

Projekt Zdravé město Ústí nad Labem

V prosinci roku 2004 se Zastupitelstvo města Ústí nad Labem svým usnesením č. 340/04 schválilo vstup Statutárního města Ústí nad Labem do asociace Národní síť Zdravých měst ČR (dále jen NSZM ČR), která realizuje myšlenku projektu Zdravé město iniciovaného OSN – Světovou zdravotní organizací prostřednictvím různých správních celků – měst, obcí, mikroregionů, krajů, městských částí.

Zdravá města realizují místní Agendy 21 (MA 21). Místní Agenda 21 je mezinárodní program zavádění principů udržitelní udržitelného rozvoje na místní úrovni (města, obce). Cílem MA21 je rozvoj procesů, které příznivě ovlivňují kvalitu života obyvatel města. Členové NSZM ČR se zapojují do postupu strategického rozvoje v souladu s požadavky EU: udržitelným rozvojem a aktivním zapojováním veřejnosti do diskuzí o současných záměrech i o místní či regionální budoucnosti. Postup k vizi „zdravého města“ samozřejmě není pouze záležitostí vedení municipality či úřadu – neobejde se bez každodenní spolupráce s místními odbornými i nevládními partnery (odborné instituce, nevládní organizace, školy, firmy) i s nejširší veřejností. Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné město pro život na základě dohody s obyvateli.

Národní síť Zdravých měst ČR

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO) mezinárodní **Projekt Zdravé město** (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30 evropských zemích. **Zdravá města realizují místní Agendy 21**, jsou součástí Evropské kampaně udržitelných měst a obcí (Aalborgská charta). Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly realizovat i v České republice.

V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem **Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM ČR)**, která dnes zastřešuje stovky **měst, menších obcí, kraje i mikroregiony**. NSZM ČR je v současné době jedinou municipální asociací v ČR, která má ve svém statutu systematicky podporovat praktickou realizaci hodnot: **udržitelný rozvoj, zdraví a kvalita života** v podmínkách měst, obcí a regionů. Ve Zdravých městech, obcích a regionech lze najít dobrý příklad toho, co v praxi znamenají pojmy **místní Agenda 21** (strategické plánování s uplatněním principů udržitelného rozvoje na místní úrovni, s aktivním zapojováním veřejnosti) i **LEHAP** (Místní akční plán zdraví a životního prostředí), a zejména celková „**dobrá správa věcí veřejných**“ (Good Governance). Ačkoliv Zdravé město, obec, region má organizační zázemí úřadu, není pouhou „úřední aktivitou“. Je zejména **projektem komunitním** – otevírá se prostor pro posilování **aktivity a zájmu obyvatel**. V souhrnu lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s jeho obyvateli. Nástrojem k realizaci Projektu Zdravé město a místní Agendy 21 (PZM a MA21) ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je **Metodika NSZM ČR**, kterou po dobu více než deseti let vytváří asociace NSZM ČR. Metodika vznikla a je rozvíjena ve spolupráci s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul „**Světový projekt EXPO 2000**“. V roce 2001 obdržela NSZM ČR jako

čtrnáctá z 30 národních sítí v Evropě **certifikát kvality OSN-WHO**, kterým WHO akredituje národní síť vůči mezinárodním standardům. V roce 2003 získala NSZM ČR za svoji činnost **Cenu ministra životního prostředí**. V roce 2006 postoupila do **celosvětového finále ceny OSN** za prosazování kvality ve veřejné správě (UN Public Service Awards) a získala **Cenu Ministerstva vnitra za inovaci v územní veřejné správě** za informační systém pro strategické řízení – DataPlán NSZM. NSZM ČR je **akreditovanou vzdělávací institucí** (akreditace MV ČR).

Členství v NSZM ČR je přínosné v těchto směrech:

- Poskytování služeb pro zvýšení možností finanční podpory v rámci projektu
- Spolupráce s organizacemi, institucemi a odbornými partnery v ČR, se kterými se v rámci projektu NSZM ČR dlouhodobě spolupracuje
- Zajištění medializace prostřednictvím Zpravodaje NSZM ČR
- Mezinárodní propagace příkladů dobré praxe ze členských měst
- Zajištění metodické pomoci a facilitace, využití akreditovaných kurzů
- Zkvalitnění komunikace s občany i partnery města
- Síťová spolupráce, vzájemné konzultace Zdravých měst

Organizační zázemí Projektu Zdravé město a MA21 Ústí nad Labem

Zastupitelstvo města Ústí nad Labem ustanovilo na základě usnesení č. 449/09 ze dne 17. 9. 2009 politikem projektu náměstkyni primátora Bc. Zuzanu Kailovou. Komisí kompetentní pro záležitosti PZM a MA 21 Ústí nad Labem je Sociálně zdravotní komise doplněná o členy s hlasem poradním (RM č. 373/05).

Koordinátorkou PZM a MA21 byla usnesením Rady města č. 279/08 jmenována Bc. Alena Romanová. Koordinuje úkoly vyplývající z mezinárodního Projektu Zdravé město OSN-WHO. Je kontaktní osobou pro regionální, celostátní i mezinárodní vazby města v rámci Projektu Zdravé město a místní Agendy 21, koordinuje úkoly vyplývající z členství města v Národní síti Zdravých měst ČR, je kontaktním pracovníkem města vůči NSZM ČR. Zastupuje město v Pracovní skupině při RVUR.

Hodnotící zpráva PZM a MA21 za rok 2009

1. Postup dle kritérií MA 21 – obhajoba kategorie „B“ místní Agendy 21

Kvalita místní Agendy 21 byla kontrolována zástupci Pracovní skupiny pro MA 21 Rady vlády pro udržitelný rozvoj. 7. 12. se uskutečnilo nejprve v Ústí nad Labem místní šetření a 9. 12. proběhla obhajoba před Pracovní skupinou pro MA21 při RVUR na Ministerstvu životního prostředí, kde město obhájilo pokročilou kategorii „B“ místní Agendy 21.

Zodpovědnost: koordinátorka PZM a MA21, politik PZM a MA21, manažerský tým pro MA21
Spolupráce: partneři PZM a MA21

2. Schválení komunitního Plánu zdraví a kvality života 2009 a vyhlášení 5. kola Dotačního programu PZM a MA21

Dne 26. 3. 2009 schválila Rada města témata a vyhlášení 5. kola Dotačního programu Projektu Zdravé město a místní Agenda 21. V souladu s Plánem zdraví a kvality života 2009 a Strategií rozvoje města Ústí nad Labem byla vybrána následující témata: posílení místního patriotismu; programy prevence a čistota ve městě. Celkově je možné v rámci Dotačního programu čerpat na projekty 300 tisíc korun. Uzávěrka pro podávání projektových žádostí 5. kola Dotačního programu byla 30. 4. 2009. Celkem bylo podáno 31 projektů, podpořeno bylo 15 projektů v celkové hodnotě 291 tis. Kč.

Zodpovědnost: koordinátorka PZM a MA21, SZK RM, politik PZM
Spolupráce: partneři projektu ZM a MA21

3. Aktualizace Zdravotního plánu města Ústí nad Labem

V roce 2009 byly stanoveny ve spolupráci s Krajskou hygienickou stanicí, Státním zdravotním ústavem se sídlem v Ústí nad Labem priority Zdravotního plánu města – prevence úrazů (dopravní výchova), aktivní stáří, kardiovaskulární problémy a diabetes, zvyšování pohybové aktivity. Na aktualizaci Zdravotního plánu se bude pokračovat i v roce 2010.

Zodpovědnost: koordinátorka PZM a MA21, odborní partneři PZM a MA21
Spolupráce: SZK RM, politik PZM a MA21

4. Spolupráce s manažerským týmem pro implementaci MA21

V roce 2008 vznikl usnesením RM č. 279/08 orgán pro implementaci MA21 na úrovni městských obvodů. Konkrétně byli jmenováni následující zástupci: Liana Wagnerová, starostka MO Neštětice, Mgr. Jan Tvrdík, místostarosta MO ÚL - město, Josef Macík, místostarosta MO – Severní Terasa, Ing. Libor Teplan, MO - Střekov, projektový manažer, Jana Blažková, zástupce podnikatelského sektoru. V roce 2008 i 2009 manažerský tým vykonával svou činnost (spolupráce při kampaních, organizace

veřejných projednání, apod.) přesto, že nebylo dosaženo na plánované dotace z Revolvingového fondu MŽP na rozvoj MA21.

Zodpovědnost: Koordinátorka PZM a MA21, členové Manažerského týmu pro implementaci MA21

5. Spolupráce Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 při komunitním plánování

V Ústí nad Labem má komunitní péče a sociální začleňování tradici. Ústí nad Labem bylo první město v ČR, které začalo s komunitním plánováním, v současné době se připravuje již čtvrtý komunitní plán péče na období čtyřleté období. Komunitní plán péče je navázán na řadu koncepčních dokumentů města Ústí nad Labem, především na Strategii rozvoje města do roku 2015, Integrovaný plán rozvoje města Ústí nad Labem a právě Projekt Zdravé město.

Zodpovědnost: Odbor školství, kultury a sociálních služeb, Odbor strategického rozvoje, Manažerský tým města Ústí nad Labem, Centrum komunitní práce

6. Zapojení do celostátních komunitních kampaní: Den Země (22. 4.), Den bez tabáku (31. 5.), Dny bez úrazů (7. – 15. 6.), Evropský týden mobility (16. – 22. 9.), Dny zdraví (4. – 17. 10.)

Kampaně jsou organizovány ve spolupráci s partnery jak ze sféry neziskové či z příspěvkových organizací, tak i z podnikatelského sektoru. Spolupráce probíhá různými formami: poskytnutím služeb, vlastním personálem či know-how, věcnými dary.

Zodpovědnost: koordinátorka PZM s MA21

Spolupráce: politik PZM a MA21, partneři PZM a MA21, manažerský tým pro MA21

7. Získávání externích zdrojů pro realizaci aktivit MA21

V roce 2009 bylo podáno několik žádostí o dotaci na realizaci aktivit Projekt Zdravé město a MA21. Projekt „Budme patrioti“ předložený do Revolvingového fondu MŽP nebyl podpořen stejně tak i projekt „Hravě a bez úrazu“, který byl předložen do Programu prevence na Ministerstvu zdravotnictví. Už druhým rokem se podařilo dosáhnout na grant Nadace Partnerství. Projekt s názvem „Informační systém Labské stezky“ byl podpořen 60 tis. Kč. Město dosáhlo na příspěvek MŽP ve výši 20 tis. Kč za realizaci kampaně k Evropskému týdnu mobility. Mezinárodní projekt na podporu cyklodopravy ve městě „MeetBike Plus“ nebyl pro formální nedostatky partnerských měst doporučen k financování. Další projekty, související s rozvojem MA21, jsou administrovány Odborem strategického rozvoje a příspěvkovými organizacemi města.

Zodpovědnost: koordinátorka PZM a MA21, politik PZM a MA21

Spolupráce: partneři PZM a MA21, OSR

8. Sledování strategických indikátorů

Pro sledování naplnění cílů vyplývajících ze Strategie rozvoje města je nastavena indikátorová soustava. Monitorovací zpráva Strategie rozvoje města do roku 2015 byla předložena na jednání Zastupitelstva města dne 28. 1. 2010. Přináší počáteční hodnoty sledovaných ukazatelů příp. druhá měření. Pravidelné vyhodnocování indikátorů poskytne šanci sledovat trend vývoje, tj. naplňování či nenaplňování navržených priorit.

Zodpovědnost: OSR

Spolupráce: jednotlivé odbory, UJEP, ČSÚ

9. Uspořádání veřejného projednání komunitního Plánu zdraví a kvality života, tzv. Fóra Zdravého města – 22. 10. 2009

V Informačním středisku města v Paláci Zdar se sešlo devět desítek aktivních občanů k diskusi nad problémy, které je ve městě trápí. V závěru veřejného projednání proběhlo hlasování o deseti největších problémech města.

1. Průtahy při dostavbě dálnice D8
2. Kvalita MHD (zastaralý vozový park, změny jízdních řádů)
3. - 4. Absence Aquaparku
Cyklistika ve městě – bezbariérové přístupy
5. Neprůjezdnost města ve špičkách
6. Nedostatek financí na základní školy
7. – 8. Lihovar v Trmicích
Vytváření pracovních míst pro nepřizpůsobivé
9. – 10. Atraktivita vstupů do města
Drogová problematika

Zodpovědnost: koordinátorka PZM a MA21

Spolupráce: politik PZM a MA21, jednotlivé odbory MMÚ, manažerský tým pro MA21

10. Absolvování akreditovaného vzdělávání pro koordinátora PZM a MA21 (č. akred. MV ČR AK I./PV-472/2004)

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21

11. Principy udržitelného rozvoje v návaznosti na strategické plánování

Školení pro MMÚ - 25. 6., pod vedení NSZM ČR.

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21, NSZM ČR

Spolupráce: MMÚ

Spolupráce s partnery

Partneři aktivit ZM:

Státní zdravotní ústav se sídlem v Ústí nad Labem (SZÚ), Městská policie, Policie ČR, Zdravotnická záchranná služba Ústeckého kraje, Hasičský záchranný sbor, BESIP, Vyšší odborná škola zdravotnická, Tyfloservis, Dům dětí a mládeže Ústí nad Labem, Krajská hygienická stanice, Všeobecná zdravotní pojišťovna (VZP), Oborová zdravotní pojišťovna, Krajský úřad Ústeckého kraje, Dopravní podnik města Ústí nad Labem, SK Cyklotour, Klub českých turistů, Ústecký parlament dětí a mládeže, Nadace Partnerství, Rádio Blaník, Rádio Fajn North Music, MŠ, ZŠ, SŠ, UJEP a další.

12. Hrou proti AIDS, Světový den boje proti AIDS

Zodpovědnost: SZÚ

Spolupráce: VZP, Intim Vulcan Brands, PZM a MA21

13. Výtvarná a fotografická soutěž „Naše město“ 16. Ročník

Zodpovědnost: DDM

Spolupráce: PZM a MA21, podnikatelský sektor Foto Hobby Šťastný, Spolchemie

14. Zdravé české jablko

Zodpovědnost: DDM

Spolupráce: PZM a MA21, Unie ovocnářů, Český svaz ochránců přírody Tilia

15. Změna klimatu – pravda nebo mýtus?

Zodpovědnost: PZM a MA21

Spolupráce: ZŠ + SŠ, Taťána Míková

16. Cyklozávod Jezero Milada

Zodpovědnost: DSO Jezero Milada

Spolupráce: PZM a MA21, SK Cyklotour, partneři PZM a MA21, podnikatelský sektor

17. Soutěž o nejkrásnější květinovou výzdobu

Zodpovědnost: ÚMO Střekov

Spolupráce: PZM a MA21

18. Uklid'me svět! úklidová akce na pomoc přírodě

Zodpovědnost: DDM

Spolupráce: Svaz ochránců přírody Tilia, PZM a MA21

19. Soutěž „Malý cyklista“, „Mladý cyklista“

Zodpovědnost: Městská policie

Spolupráce: BESIP, ÚMO Neštětice, PZM a MA21

20. Dětská slyšení

Zodpovědnost: Ústecký parlament dětí a mládeže, DDM
Spolupráce: MMÚ, PZM a MA21

21. Velikonoční odpoledne

Zodpovědnost: ÚMO Neštěmice
Spolupráce: PZM a MA21, podnikatelský sektor

22. Literární Ústí

Zodpovědnost: DDM
Spolupráce: PZM a MA21

Propagace PZM a MA21

Informace na webových stránkách města www.usti-nad-labem.cz. Na webových stránkách Statutárního města Ústí nad Labem pod ikonkou loga Zdravého města se nacházejí základní informace o Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 Ústí nad Labem. Dalším způsobem propagace projektu jsou tištěná média města a městských obvodů – Městské noviny a obvodní zpravodaje a dále regionální deníky. Dalším významným propagátorem jsou partnerské organizace PZM a MA21. Aktivity PZM a MA21 jsou propagovány také prostřednictvím transparentů, letáků a plakátů a dalších prezentačních materiálů. Všechny zhotovené materiály jsou vyráběny v jednotném grafickém designu města Ústí nad Labem.

Akční plán zlepšování procesu místní Agendy 21

Návrhy na zavádění a zlepšování procesu MA21 v roce 2010

1. Postup dle kritérii MA21 – obhájení kategorie „B“

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21

Spolupráce: Manažerský tým pro implementaci MA 21, politik Zdravého města, OSR

2. Zavádění DataPlánu NSZM do činnosti úřadu – strategický rozpočet

Termín: v průběhu roku 2010

Zodpovědnost: vedoucí odborů, koordinátor PZM a MA21

Manažerský tým pro implementaci MA21

3. Získávání externích zdrojů na realizaci místní Agendy 21

Termín: v průběhu roku 2010

Spolupráce: koordinátor PZM a MA21, politik PZM a MA21, partneři PZM a MA21,
Manažerský tým pro implementaci MA 21, občané města Ústí nad Labem

4. Sledování a vyhodnocování strategických a místních indikátorů

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: OSR, Manažerský tým pro MA21

Spolupráce: partneři PZM a MA21, ČSÚ, UJEP, MMÚ

5. Propagace Projektu Zdravé město a místní Agenda 21 – vytvořením samostatných webových stránek pro PZM a MA21 Ústí nad Labem

Termín: v průběhu roku 2010

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21

Spolupráce: Manažerský tým pro MA21

6. Propagace a osvěta – vydání informační publikace o místní Agendě v Ústí nad Labem, zahrnující možnosti na nejlepší pěší a cyklistické výlety na Ústecku

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21, Manažerský tým pro MA21, OSR

7. Uspořádání Fóra Zdravého města Ústí nad Labem – veřejná diskuze s občany (posilování pravomocí občanů v rámci tvorby komunitního plánu Plán zdraví a kvality života)

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: politik PZM a MA21, koordinátor PZM

Spolupráce: odbory MMÚ, Manažerský tým pro MA21, partneři PZM a MA21

8. Vyhlášení 6. kola Dotačního programu Projektu Zdravé město a místní Agenda 21

Termín: únor 2010

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21, politik PZM a MA21

9. Zapojení do celostátních komunitních kampaní: Den Země (22. 4.), Den bez tabáku (31. 5.), Dny bez úrazů (7. – 15. 6.), Evropský týden mobility (16. – 22. 9.), Dny zdraví (4. – 17. 10.)

Zodpovědnost: koordinátor PZM a MA21, politik PZM a MA21

Spolupráce: Partneři PZM a MA 21

10. Schválení a realizace Plánu zdraví a kvality života na rok 2010

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: Koordinátor a politik PZM a MA21

Spolupráce: partneři PZM a MA21, SZK RM,

11. Aktualizace Zdravotního plánu města Ústí nad Labem

Termín: do 31. 12. 2010

Zodpovědnost: politik PZM a MA21, KHS, SZÚ ÚL

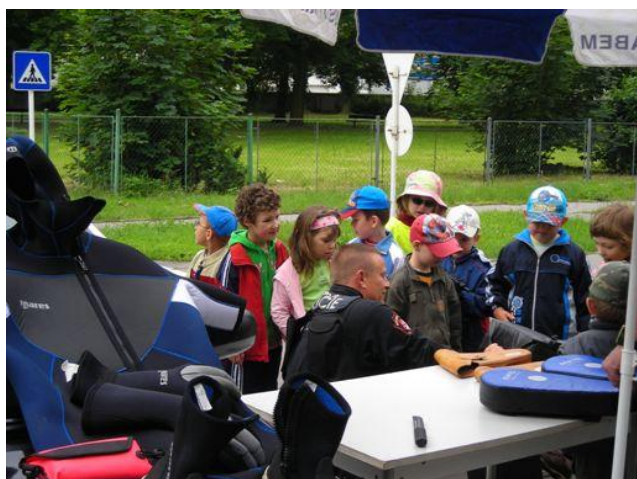
Spolupráce: koordinátor PZM a MA21, partneři PZM a MA21

Den Země

Dny bez úrazu

Malý cyklista

Evropský týden mobility

Dětské slyšení

Změna klimatu – pravda nebo mýtus?

Naše město

Uklid'me svět!

Fórum Zdravého města 22. 10. 2009

